

— RAHASTOYHTIÖIDEN OMISTAJAOHJAUS

Finanssialan Keskusliiton (FK)
sijoitusrahastojohtokunnan suositus

Sisällysluettelo

1 TAUSTAA SUOSITUKSELLE	2
2 RAHASTOYHTIÖIDEN OMISTAJAOHJAUKSEN TAVOITTEET	2
3 RAHASTOYHTIÖIDEN OMISTAJAOHJAUSTA KOSKEVA SÄÄNTELY	2
4 SUOSITUS RAHASTOYHTIÖN OMISTAJAOHJAUKSEN KÄYTÖSTÄ	3
4.1 Perusteet omistajaohjauksen käytölle	3
4.2 Rahastoyhtiöiden omistajaohjaus	3
5 Suosituksen voimaantulo	4

Rahastoyhtiöiden omistajaohjaus

1 TAUSTAA SUOSITUKSELLE

Sijoitusrahastolain mukaan rahastoyhtiön edellytetään harjoittavan sijoitusrahastotoimintaa huolellisesti, itsenäisesti ja asiantuntevasti rahasto-osuudenomistajien yhteiseksi eduksi. Sijoitusrahastoihin sijoitetun varallisuuden kasvaessa korostuu rahastojen asema omistajina sijoituskohteina olevissa yhtiöissä.

Omistajaohjauksella tarkoitetaan tässä suosituksessa (Omistajaohjaussuositus) ensisijaisesti osakeyhtiön osakkeenomistajien ja sen hallituksen välistä suhdetta. Omistajaohjaus voidaan määritellä omistajien vaikutusvallan ja kontrollin käyttämiseksi.

Tämän suosituksen avulla FK haluaa tuoda esille rahastoyhtiöiden odotukset siitä, miten omistajien edut otetaan huomioon erityisesti suomalaisten osakeyhtiöiden toiminnassa ja päätöksenteossa. Samalla FK haluaa kannustaa rahastoyhtiöitä osallistumaan omistajaohjaukseen niissä yhtiöissä, joiden osakkeenomistajia jäsenyhtiöiden hallinnoimat rahastot ovat. FK:n suosituksen tavoitteena on edistää avoimuutta omistajaohjaukseen liittyvissä kysymyksissä.

2 RAHASTOYHTIÖIDEN OMISTAJAOHJAUKSEN TAVOITTEET

Rahastoyhtiön omistajaohjauksen tarkoitus on ennen kaikkea osuudenomistajien yhteisten etujen valvominen. Rahasto-osuudenomistajien yhteinen etu tarkoittaa heidän omistamiensa rahasto-osuuksien arvon mahdollisimman hyvää kehitystä suhteessa rahaston säännöissä määritettyyn sijoituspolitiikkaan ja riskitasoon. Kunkin rahaston sijoitustoiminnan tavoitteet määritellään rahaston säännöissä.

Rahasto-osuudenomistajien yhteisten etujen mukaan toimiminen tarkoittaa, että muiden intressien, kuten esimerkiksi rahastoyhtiön lähipiiriin kuuluvien yhtiöiden etujen tulee väistyä, mikäli ne poikkeavat osuudenomistajien edusta.

Rahastoyhtiön harjoittama toiminta osuudenomistajien yhteiseksi eduksi varmistetaan ensisijaisesti rahastoyhtiön avoimuuden ja hyvän tiedottamisen avulla. Sijoituskohteina olevien yritysten hyvään hallintotapaan kuuluu päätöksenteon avoimuus ja omistajien todellisten vaikutusmahdollisuuksien turvaaminen päätöksenteossa.

Rahastotoiminta perustuu jatkuvuuteen. Rahastosijoittaminen on luonteeltaan pitkäjänteistä, minkä vuoksi FK:n jäsenyritykset suosittavat osakerahastoja asiakkailleen pitkäaikaisiksi sijoituksiksi. Rahastoyhtiöiden omistajapolitiikassa tulee pyrkiä rahastojen omistusten pitkän tähtäimen arvonnousuun.

3 RAHASTOYHTIÖIDEN OMISTAJAOHJAUSTA KOSKEVA SÄÄNTELY

Sijoitusrahastolain 29 §:n mukaan rahastoyhtiön hallituksen on hyväksyttävä tavoitteet ja toimintatavat äänioikeuden käyttämisestä. Nämä tavoitteet on kerrottava rahastoesitteessä. Puolivuotiskatsauksessa ja vuosikertomuksessa on esitettävä tiedot siitä, miten sijoitusrahastolle kuuluvaa äänioikeutta on katsauskaudella käytetty. Lisäksi pykälässä on asetettu erityisvelvoite raportoida määrällisesti merkittävistä pitkäaikaisista sijoituksista, jos näiden kohteena olevien yhtiöiden osalta poiketaan esitteessä kerrotuista periaatteista.

Sijoitusrahastolain 29 §:ssä on lisäksi rajoitettu rahastoyhtiön mahdollisuutta käyttää vaikutusvaltaansa kaikkien hallinnoimiensa rahastojen omistusten osalta. Näille

omistuksille on määritelty rahastoyhtiökohtaiset rajat. Nämä rajat varmistavat sen, että rahastoyhtiö on kaikkien hallinnoimiensa rahastojen omistamien osakkeiden äänivallan käyttäjänäkin aina vähemmistöomistaja. Aktiivinen omistajaohjaus ei aseta rahastoyhtiölle kuitenkaan velvoitetta puuttua pienimpiin yksityiskohtiin sijoituskohteena olevan yhtiön hallinnossa tai velvoitetta myydä yhtiön osakkeita vastauksena yhtiön toimintaan.

Sijoitusrahastolain mukaiset rahastot ovat avoimia rahastoja. Tämä tarkoittaa, että rahaston sijoituskohteet vaihtelevat jatkuvasti eikä rahasto voi välttämättä sitoutua yksittäiseen sijoituskohteeseen.

Omistajaohjausta säännellään sijoitusrahastolain lisäksi itsesääntelyllä. Sijoitusrahasto- ja omaisuudenhoitoalan eurooppalainen yhteistyöjärjestö **EFAMA** on antanut kaksi suositusta: **Code of Conduct for the European Investment Management Industry** ja **EFAMA Code for External Governance (Principles for the Exercise of Ownership Rights in Investee Companies)**. Tässä omistajaohjausta koskevassa ohjeessa on otettu huomioon näiden suositusten keskeiset periaatteet.

Arvopaperimarkkinayhdistys ry on julkaissut **Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin (Hallinnointikoodi)**, jossa on yksityiskohtaisesti säännelty listattujen yhtiöiden hallinnointitapaa. Koodin osalta noudatetaan comply or explain -periaatetta, joka tarkoittaa, että listayhtiön tulee noudattaa koodin kaikkia suosituksia. Yhtiö voi kuitenkin poiketa yksittäisestä suosituksesta, jolloin sen on selostettava poikkeaminen ja sen perustelut.

4 SUOSITUS RAHASTOYHTIÖN OMISTAJAOHJAUKSEN KÄYTÖSTÄ

4.1 Perusteet omistajaohjauksen käytölle

Rahastoyhtiön aktiivinen omistajaohjaus on perusteltua silloin, kun sen hallinnoimien rahastojen omistusosuus ei ole vähäinen ja käsiteltävä asia on osuudenomistajien kannalta merkittävä.

Omistajaohjausta koskevia periaatteita laadittaessa tulee ottaa huomioon, että edellytykset aktiiviselle omistajaohjaukselle vaihtelevat eri rahastoyhtiöiden välillä johtuen muun muassa eroista hallinnoitavien pääomien määrässä. Myös pienemmillä rahastoyhtiöillä voi olla merkittävä omistajarooli, esimerkiksi merkittävänä omistajana pienyhtiössä tai yhteistyössä muiden osakkeenomistajien kanssa.

4.2 Rahastoyhtiöiden omistajaohjaus

FK suosittaa seuraavaa:

1. Sen jäsenenä olevat rahastoyhtiöt osallistuvat aktiivisesti omistajaohjaukseen ja luovat siihen periaatteet, jotka toimivat kussakin rahastossa rahasto-osuudenomistajien yhteiseksi eduksi.
2. Rahastoyhtiöt kiinnittävät sijoitustoiminnassaan huomiota siihen, että kohdeyhtiöt toimivat Hallinnointikoodin mukaisesti ja ottavat huomioon myös ympäristöön ja yhteiskunnalliseen vastuuseen liittyvät näkökohdat. Rahastoyhtiöt kiinnittävät periaatteissaan huomiota ainakin seuraaviin asioihin.
 - perusteet äänioikeuden käytölle yhtiökokouksissa;
 - yhtiökokouksutsun informaation riittävyys;

- yhtiön kannustinjärjestelmien läpinäkyvyys;
 - päätöksenteko yhtiön pääomarakenteeseen liittyvistä kysymyksistä;
 - yhtiön hallituksen kokoonpano; sekä
 - hallituksen jäsenten nimitysprosessi;
3. Rahastoyhtiöt osallistuvat omistajaohjauksen periaatteidensa mukaisesti ainakin niiden suomalaisten yhtiöiden yhtiökokouksiin, joissa niiden hallinnoimilla rahastoilla on merkittäviä ja pidempiaikaisia omistuksia sekä käyttävät niissä äänioikeuttaan silloin kun se on osuudenomistajien edun kannalta perusteltua.
 4. Jokainen rahastoyhtiö julkistaa omistajaohjauksen periaatteensa sekä rahastoesitteessä että internet-sivuillaan niin, että osuudenomistajilla on mahdollisuus tietää, minkälaisen periaatteiden mukaisesti rahastoyhtiö toimii rahaston edustajana.
 5. Rahastoyhtiöt julkistavat merkittävimmät yksittäiset omistajavallan käyttöä koskevat toimenpiteensä ja kannanottonsa osuudenomistajille puolivuotiskatsauksen ja vuosikertomuksen lisäksi internet-sivuillaan.

5 Suosituksen voimaantulo

Finanssialan Keskusliiton sijoitusrahastojohtokunta on hyväksynyt tämän suosituksen 1.2.2012 ja suositaa jäsenyhtiöille ohjeen noudattamista 1.7.2012 alkaen.

FK | Finanssialan Keskusliitto
Bulevardi 28
00120 Helsinki
www.fkl.fi

FK | Finanssialan Keskusliitto

